

Delegeringsreglement for Dovrefjell nasjonalparkstyre

Vedtatt i møte i Dovrefjell nasjonalparkstyre 7.12.2015, revisjon 5.1.2017 sak DNPS 50/2016, revisjon 12.4.2021 sak DNPS 14/2021, revisjon 5.10.2022 sak 33/2022

Innhold

Generell del	2
Formål	2
Definisjoner.....	2
Myndighet.....	2
Vedtak	2
Ansvar	2
Delegere	2
Organisering	2
Rammer - ansvar.....	3
Styrets, arbeidsutvalgets og leders ansvar.....	3
Forvalternes ansvar.....	3
Prinsipper for delegering i Dovrefjell nasjonalparkstyre	3
Rullering	4
Kurant eller prinsipiell?	4
Hastesaker	4
Delegering av myndighet.....	5
Verneområder som omfattes av nasjonalparkstyrets myndighet.....	5
Nasjonalparkstyret.....	5
Delegering av myndighet fra nasjonalparkstyret til arbeidsutvalget	6
Delegering av myndighet fra nasjonalparkstyret til leder	6
Delegering fra nasjonalparkstyret til forvalterne	6
Klagebehandling.....	7
Omgjøring av vedtak	7

Generell del

Formål

Hensikten med dette delegeringsreglementet er å legge til rette for en effektiv og funksjonell forvaltning av verneområdene i Dovrefjell ved å fastsette og gi en oversikt over hvem i Dovrefjell nasjonalparkstyre inkludert sekretariatet som har myndighet til å ta hvilke avgjørelser.

Myndighetsområdet for og organiseringen av Dovrefjell nasjonalparkstyre er gitt i vedtektene for styret, fastsatt av Miljødirektoratet 13.8.2015 7.1.2020¹ og tilleggsdelegering fra samme i brev av 14.11.2016 og av 29.4.2022.

Definisjoner

Myndighet

Med «myndighet» forstås **retten til å fatte beslutninger**. Dette kan være **enkeltvedtak** jf. forvaltningsloven § 2 a) – b), nasjonalparkstyret har ikke myndighet til å gi forskrifter jf. samme lov § 2 c), eller **beslutninger** i den daglige drift.

Vedtak

Med vedtak menes en avgjørelse gjort av en offentlig myndighet som generelt eller konkret fastsetter private personer/rettssubjekter sine rettigheter og/eller plikter.

Nasjonalparkstyret har kun kompetanse til å fatte enkeltvedtak, det vil si vedtak som gjelder en eller flere bestemte personer, jf. forvaltningsloven § 2 b).

Ansvar

Ansvar kan defineres som både rettslig, politisk, faglig, administrativt og/eller personlig ansvar. Det rettslige ansvaret til nasjonalparkstyret som organisasjon ligger hos styret ved leder. Forvalterne er ansvarlige ovenfor styret.

Delegere

Å delegere vil si å tildele andre den myndighet man selv har. Dovrefjell nasjonalparkstyre har sin myndighet delegert fra Miljødirektoratet.

Styret kan delegere myndighet til sitt arbeidsutvalg eller til forvalterne, men styrets overordnede ansvar for verneområdene kan **ikke** delegeres til andre.

Delegert myndighet kan når som helst trekkes inn og den som har delegert sin myndighet, kan når som helst velge å selv overta ansvaret og gjøre vedtak.

Organisering

De organer som kan ta avgjørelser i Dovrefjell nasjonalparkstyre er (mest overordnet først):

1. **Dovrefjell nasjonalparkstyre** («styret»).

Nasjonalparkstyret har 12 medlemmer med personlig vara, et fra hver av kommunene Oppdal, Tynset, Folldal, Dovre, Lesja, Rauma, Nesset og Sunndal samt fylkeskommunene Sør-Trøndelag, Hedmark, Oppland og Møre og Romsdal.

¹ Endringen gjelder medlemmene i styret i og med sammenslåing av Oppland og Hedmark til Innlandet. Tilleggsdelegeringen i 2016 er ikke tatt inn i vedtektene

2. **Arbeidsutvalget for Dovrefjell nasjonalparkstyre («AU»).**
Arbeidsutvalget har 5 medlemmer og 3 varamedlemmer, oppnevnt av og fra styret.
Varamedlemmene er ikke personlige, men kalles inn etter oppsatt rekkefølge ved behov.
3. **Leder**, i dennes fravær **nestleder**. Disse oppnevnes av styret i konstituerende møte hvert fjerde år etter kommunevalg og ny oppnevning av medlemmer. Leder og nestleder er samme person i styret og i AU.
4. **Nasjonalparkforvaltere**
Det er for tiden to sidestilte forvaltere som utgjør nasjonalparkstyrets sekretariat.

Rammer - ansvar

Rammene for nasjonalparkstyrets myndighetsområde er gitt av:

1. Naturmangfoldloven, herunder kapittel II om bærekraftig bruk og kapittel V om områdevern.
2. Forskrifter for de verneområder som styret forvalter (definert i vedtektene)
3. Forvaltningsplan(er) for verneområdene.
4. Vedtektene for nasjonalparkstyret, gitt av Miljødirektoratet
5. Stillingsinstruks for forvalterne, gitt av Miljødirektoratet.
6. Videre gjelder kommunelovens kapittel 6 om saksbehandling og samme lov § 40 så langt de passer. Det presiseres at bestemmelsene i § 30-2 om at kommunestyre/fylkesting ikke kan behandle saker ved fjernmøte eller skriftlig saksbehandling, ikke passer for nasjonalparkstyret.
I tillegg gjelder andre lover som regulerer offentlige organers virksomhet som forvaltningsloven, offentlighetsloven mv.

Styrets, arbeidsutvalgets og leders ansvar

Disse skal forvalte verneområdene i samsvar med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriftene for det enkelte verneområde. Representantene i styret har et felles ansvar for en helhetlig forvaltning av verneområdene hvor ivaretagelse av verneverdiene og verneformålet er hovedoppgaven.

Forvalternes ansvar

Disse skal i samråd med styret sørge for enhetlig og helhetlig forvaltning av verneområdene uavhengig av administrative grenser, i tråd med foregående overskrift. Forvalternes hovedfunksjon er å være sekretariat for nasjonalparkstyret og faglig forberede alle styresaker.

Forvalterne skal gjennom sin saksbehandling bidra til at styret forvalter områdene i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriftene, og følge forvaltningslovens bestemmelser.

Prinsipper for delegering i Dovrefjell nasjonalparkstyre

1. Styret behandler alle saker av prinsipiell betydning.
2. Saker behandles enten i styret eller i AU, AU innstiller ikke til styret.
3. Styret vil delegerer sin myndighet til arbeidsutvalget innenfor rammene av vedtektene i kurante saker der styret ønsker en politisk avgjørelsesmyndighet og i ikke-prinsipielle saker som etter vedtektene ikke kan delegeres forvalter.
4. Styret vil delegerer sin myndighet til å behandle kurante saker til forvalterne så langt det er åpnet for det i vedtektene.
5. Dersom det er tvil om en sak er kurant skal forvalter diskutere dette med leder. Lederen kan da avgjøre spørsmålet, eller legge saken fram til politisk behandling.

6. På grunn av tid mellom møter, kan leder i hastesaker av reversibel karakter ta avgjørelse om at saken skal behandles delegert. Dette skal legges fram for det organ som normalt skulle ha behandlet saken.
7. Delegering av myndighet skal skje gjennom vedtak av dette dokumentet og senere endringer.
8. Avklaringer som blir gjort ved behandling av tvilstilfeller utvikler sedvane som supplerer reglene i reglementet. Slike bør tas inn ved rullinger.
9. Alle saker skal forberedes og behandles i samsvar med god saksbehandlingsskikk hjemlet i offentlig lovverk jf. forvaltningsloven, offentlighetsloven og naturmangfoldloven.
10. Styret kan når som helst be om tilbakerapportering om bruken av delegert myndighet. Rutinemessig skjer dette ved at administrative vedtak refereres i første påfølgende styremøte saker og ved kopi av protokoll fra arbeidsutvalget til styremedlemmene.
11. Styret kan når som helst trekke tilbake delegert myndighet. Den som har fått delegert myndighet kan overlate til det overordnede organ å fatte avgjørelsen i en sak.

Rullering

Dette reglementet skal behandles en gang i valgperioden, om lag et år etter konstituering av nytt nasjonalparkstyre.

Kurant eller prinsipiell?

En sak regnes som kurant når lov, forskrift, forvaltningsplan, retningslinjer fra styret eller presedens (tidligere, tilsvarende vedtak) entydig avgjør hva som skal bli utfallet.

Prinsipielle saker er de der de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene ikke dekker det aktuelle tiltaket, eller der det er aktuelt å fravike disse gjennom bruk av naturmangfoldlovens § 48 og det ikke er entydig jf. forrige avsnitt hva som skal bli utfallet.

Saker som gir varige inngrep og / eller effekter, eksempelvis byggesaker og andre terrenginngrep, er ikke kurante.

En del saker som må behandles etter § 48 er likevel kurante. Det kan dreie seg om (motor)ferdsel for formål ikke fanget opp i forskriften og andre mindre tiltak som ikke gir fysiske inngrep eller varige effekter, der forvaltningsplanen gir føringer eller det foreligger presedens.

Hastesaker

Noen saker må avgjøres raskt, enten fordi det uten rask avgjørelse kan oppstå uopprettelig skade på verneverdiene, eller av hensyn til en søker. I slike saker må delegeringsreglementet ha unntaksregler som gjør det mulig å ta raske beslutninger.

Når beslutning i en hastesak er tatt av underordnet organ, skal det så snart som mulig legges fram for det organ som etter delegeringsreglementet skal ta avgjørelse.

Delegering av myndighet

Nasjonalparkstyret har fra Miljødirektoratet delegert myndighet til å fatte vedtak etter forskriftene for de verneområdene det til en hver tid har forvaltningsmyndighet for. Videre omfatter nasjonalparkstyrets myndighet for de samme verneområder følgende paragrafer i naturmangfoldloven (NML):

§ 48 (*dispensasjon fra vernevedtak*), og tilføyd i brev 14.11.2016 fra direktoratet
§ 69 (*retting og avbøtende tiltak*) første ledd, § 70 (*uforutsette miljøkonsekvenser av lovlig virksomhet*) annet ledd, § 71 (*direkte gjennomføring*) første ledd og § 73 (*tvangsmulkt*).

Verneområder som omfattes av nasjonalparkstyrets myndighet

Dovrefjell-Sunndalsfjella	nasjonalpark
Landskapsvernområdene	Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora og Fokstugu
Biotopvernområdene	Torbudalen og Sandgrovbotn-Mardalsbotn
Naturreservatene	Flåman, Bjørndalen, Søndre Snøfjelltjønn, Mardalen

Nasjonalparkstyret

All myndighet for de verneområder styret forvalter og styrets øvrige myndighet ligger i utgangspunktet til nasjonalparkstyret. Styret fatter vedtak som Dovrefjell nasjonalparkstyre så langt ikke annet følger av dette delegeringsreglementet.

1. Styret bestemmer om det skal opprettes et arbeidsutvalg, og vedtar i tilfelle antall medlemmer og varamedlemmer i dette.
2. Styret velger medlemmer i arbeidsutvalget, styreleder og nestleder. Disse er også leder og nestleder i arbeidsutvalget.
3. Styret kan delegere sin myndighet til å ta avgjørelser av ikke-prinsipiell karakter til AU, leder og forvaltere innenfor de rammer vedtektene setter.
4. Styret tilrår budsjett til Fylkesmannen for kommende kalenderår.
5. Styret er en juridisk person og kan opprette sitt eget budsjett og regnskap utenom Fylkesmannens økonomisystem. Det kan inngå avtaler og påta seg forpliktelser innen de økonomiske rammer det disponerer.
 - a. Nasjonalparkstyret vedtar budsjett og foretar budsjettregulering.
 - b. Nasjonalparkstyret godkjenner årsregnskapet
 - c. Nasjonalparkstyret velger regnskapsfører og revisor.
6. Styret behandler klager på vedtak før eventuell oversendelse til klageinstansen, der ikke annet framgår av dette reglement.
7. Politianmeldelse (jf. 8.5 i vedtektene)
 - Myndighet til å inngi anmeldelse ligger til styret.
8. Pålegg om å rette eller stanse forhold i strid med reglene for verneområdene (NML § 69 1. ledd)
 - Myndighet til å gi pålegg tilligger styret.
9. Pålegg om tiltak om begrenning og retting av uforutsette miljøkonsekvenser av lovlig virksomhet (NML § 70 2. ledd)
 - Myndighet til å gi pålegg tilligger styret.
10. Iverksetting av tiltak pålagt etter 8 og 9 foran når pålegg ikke etterkommes eller det haster av hensyn til naturmangfoldet (NML § 71 1. ledd)
 - Myndighet til å bestemme direkte gjennomføring tilligger styret.
11. Myndighet til å ilegge tvangsmulkt tilligger styret.

Delegering av myndighet fra nasjonalparkstyret til arbeidsutvalget

1. AU delegeres myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven / verneforskriftene i enkeltsaker av reversibel karakter som ikke er av stor betydning for verneverdiene. Dette omfatter enkle byggesaker i tråd med forvaltningsplan eller presedens, dvs. mindre tilbygg som ikke endrer byggets funksjon.
2. AU kan i hastesaker av reversibel karakter treffe avgjørelser som tilligger styret. Slike saker skal legges fram i første påfølgende styremøte.
3. AU vedtak skal treffes innenfor rammen av forvaltningsplanen, presedens og andre prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i tråd med naturmangfoldloven og verneforskriftene.
4. Om nasjonalparkstyret har eget budsjett og regnskap, kan AU foreta budsjettreguleringer innenfor 10 % av budsjetttrammen.
5. AU kan i styrets sted behandle klager på vedtak fattet av AU eller forvalter før eventuell oversendelse til klageinstansen.

Delegering av myndighet fra nasjonalparkstyret til leder

1. Leder underskriver på vegne av nasjonalparkstyret der underskriften forplikter styret.
2. Om nasjonalparkstyret har eget budsjett og regnskap, har leder anvisningsfullmakten.
3. Leder kan ta avgjørelse om at hastesaker som etter reglementet skal avgjøres av AU skal behandles delegert. Slike saker skal legges fram i første påfølgende møte i arbeidsutvalget.
4. Leder kan beslutte at klage skal gis oppsettende virkning inntil det organ i nasjonalparkstyret som skal behandle klagen kan ta endelig stilling til dette.
5. Avgjørelse om utsatt klagefrist er delegert til leder.
6. I hastesaker som gjelder pålegg om stans eller retting (punkt 8, 9 og 10 under **Nasjonalparkstyret** foran) kan leder gi pålegg som snarest mulig legges fram for nasjonalparkstyret til endelig avgjørelse.

Delegering fra nasjonalparkstyret til forvalterne

1. Forvalterne delegeres myndighet (jf. vedtektene 6.2) til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven / verneforskriftene i kurante enkeltsaker av reversibel karakter som ikke er av stor betydning for verneverdiene i saker etter de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i forskriftene og etter naturmangfoldloven § 48 der
 - a. Det gjelder fornyelse av dispensasjon på tilnærmet samme vilkår eller standardvilkår gitt av styret og forutsetningene ellers er uendret.
 - b. Det er entydig presedens eller retningslinjer fra styret eller arbeidsutvalget for saken.
 - c. Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet.
2. Forvalterne delegeres myndighet til å foreta avgjørelser i den daglige drift innenfor rammer gitt i vedtekter, driftsbudsjett, arbeidstidsbestemmelser, reiseregulativ, tjenestemannsloven og andre bestemmelser for Fylkesmannens tjenestemenn. Det er styret som disponerer forvalternes arbeidstid.
3. Forvalter bør varsle politiet umiddelbart om straffbare forhold der det vil bli fremmet forslag til styret om å inngi anmeldelse, jf. **Nasjonalparkstyret** pkt. 7.

I hastesaker som gjelder pålegg om stans eller retting (punkt 8, 9 og 10 under **Nasjonalparkstyret** foran) kan forvalter gi midlertidig pålegg dersom det ikke på stedet kan avklares med leder, jf. **Delegering av myndighet fra nasjonalparkstyret til leder** pkt.6.

Klagebehandling

Klageinstansen er Miljødirektoratet.

I utgangspunktet behandler styret alle klager før eventuell oversendelse til klageinstansen. Imidlertid er AU delegert myndighet til å gjøre slik behandling av egne vedtak og administrative vedtak når hensiktsmessig². Se under kapitlene om delegering til styret og AU over.

I tillegg har alltid det organ som har fattet et vedtak selv myndighet til å ta klage til følge jf. FVL § 33, 2. avsnitt. Dog må vedtak fattet av forvalter alltid omgjøres av overordnet organ etter eventuell klage, jf. vedtektene pkt. 12, også om klagen skal tas til følge.³

Omgjøring av vedtak

Et organ som har fattet enkeltvedtak, eller et overordnet organ, kan omgjøre eget vedtak eller vedtak i underordnet organ av eget initiativ uten klage, jf. FVL § 35.

² I praksis behandles slike klager i det organ som først har møte for å unngå større forsinkelse enn nødvendig.

³ Lagt til etter presisering fra Miljødirektoratet v/ Marte Eliasson 10.12.2015